

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο πενταμελές τμήμα)
της 3ης Ιουνίου 1999 *

Στην υπόθεση T-17/96,

Télévision française 1 SA (TF1), εταιρία γαλλικού δικαίου, με έδρα το Παρίσι, εκπροσωπούμενη από τους Georges Vandersanden, Jean-Paul Hordies και Agnès Maqua, δικηγόρους Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο τη fiduciaire Myson SARL, 30, rue de Cessange,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους Gérard Rozet, νομικό σύμβουλο, και Klaus Wiedner, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

υποστηριζομένης από τη

Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από την Catherine de Salins, υποδιευθύντρια στη διεύθυνση νομικών υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, και

* Γλώσσα διαδικασιών: η γαλλική.

τους Philippe Martinet, γραμματέα εξωτερικών υποθέσεων, και Frédéric Million, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Γαλλίας, 8 B, boulevard Joseph II,

παρεμβαίνουσα,

που έχει ως αντικείμενο, κυρίως, αίτηση βάσει του άρθρου 175 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 232 ΕΚ) με σκοπό να διαπιστωθεί ότι η Επιτροπή παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη αυτή παραλείποντας να λάβει θέση επί της καταγγελίας της προσφεύγουσας κατά της Γαλλικής Δημοκρατίας σχετικά με τη συμφωνία του τρόπου χρηματοδότησεως των δημόσιων τηλεοπτικών σταθμών France 2 και France 3 (France-Télévision), προς τα άρθρα 85 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 81 ΕΚ), 90, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 86, παράγραφος 1, ΕΚ) και 92 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 87 ΕΚ), και, επικουρικώς, αίτημα βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρου 230 ΕΚ), με σκοπό να ακυρωθεί η απόφαση με την οποία η καθής φέρεται ότι απέρριψε την καταγγελία της προσφεύγουσας, η οποία περιλαμβάνεται στο από 11 Δεκεμβρίου 1995 έγγραφο της Επιτροπής,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Jaeger, Πρόεδρο, K. Lenaerts, V. Tiili, J. Azizi και P. Mengozzi, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 24ης Νοεμβρίου 1998,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Η μετάδοση τηλεοπτικών προγραμμάτων στη Γαλλία, υπαγόμενη στο μονοπώλιο του κράτους μέχρι το 1982, αποτέλεσε έκτοτε αντικείμενο μιας διαδοχικής ελευθερώσεως. Σήμερα, τα γαλλικά οπτικοακουστικά μέσα περιλαμβάνουν, εκτός του δημοσίου τομέα τον οποίο αποτελούν οι δημόσιοι τηλεοπτικοί σταθμοί France 2 και France 3 (οι δύο αυτοί σταθμοί συνιστούν τον όμιλο France-Télévision, στο εξής: France-Télévision), πολλές ιδιωτικές εταιρίες τηλεοράσεως.
- 2 Ενώ η χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα της τηλεοράσεως τροφοδοτείται αποκλειστικά από έσοδα προερχόμενα από τη διαφήμιση (διαφήμιση αυτή καθαυτή, οικονομική υποστήριξη προγράμματος, εκπομπές αγορών εξ αποστάσεως), οι δημόσιοι σταθμοί διαθέτουν όχι μόνον τα έσοδα από τη διαφήμιση, αλλά και από διάφορες δημόσιες χρηματοδοτήσεις (κατανομή των εσόδων από τα τέλη για τα οπτικοακουστικά μέσα, συγκεκριμένες παροχές από τον προϋπολογισμό, συνεισφορές, κ.λπ.).
- 3 Στις 10 Μαρτίου 1993, η προσφεύγουσα, Télévision française 1 SA (TF1) υπέβαλε ενώπιον της Επιτροπής καταγγελία κατά των τρόπων χρηματοδότησεως και εκμεταλλεύσεως των τηλεοπτικών σταθμών της France-Télévision. Συνομολογείται ότι με την καταγγελία αυτή καταγγέλλονταν ρητώς οι παραβάσεις των άρθρων 85 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 81 ΕΚ), 90, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 86, παράγραφος 1, ΕΚ) και 92 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 87 ΕΚ), που αναφέρονται ονομαστικά.

- 4 Στις 16 Ιουλίου 1993, η Επιτροπή απηύθυνε αίτηση παροχής πληροφοριών στην προσφεύγουσα, η οποία της απάντησε στις 30 Σεπτεμβρίου 1993.
- 5 Στις 5 Ιουλίου 1995, το μέλος της Επιτροπής κ. Van Miert πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι στην Επιτροπή είχαν υποβληθεί παρεμφερείς καταγγελίες σχετικά με άλλα κράτη μέλη, που όλες έθεταν τη γενική προβληματική της χρηματοδότησεως της κρατικής τηλεοράσεως και ότι, κατά συνέπεια, η Επιτροπή είχε αποφασίσει να ζητήσει μια μελέτη για τα τότε δώδεκα κράτη μέλη της Ενώσεως. Η Επιτροπή προσέθετε ότι, λόγω των μεθοδολογικών δυσχερειών και της σπουδαιότητας της έρευνας, η μελέτη αυτή δεν ήταν ακόμα έτοιμη, τα πρώτα αποτελέσματά της όμως αναμένονταν πριν από το καλοκαίρι του 1995. Εντούτοις, η Επιτροπή ευρίσκετο σε αδυναμία να καθορίσει συγκεκριμένη ημερομηνία για την ολοκλήρωση της εκθέσεως. Τέλος, η Επιτροπή καλούσε την προσφεύγουσα να της ανακοινώσει τα στοιχεία που μπορούσαν να αποδείξουν ότι η France-Télévision ελάμβανε κρατικές ενισχύσεις προδήλως δυσανάλογες σε σχέση με τις υποχρεώσεις της ως δημοσίας υπηρεσίας.
- 6 Με έγγραφο της 3ης Οκτωβρίου 1995, η προσφεύγουσα υπενθύμισε στην Επιτροπή ότι στη Γαλλία οι κρατικές ενισχύσεις στους δημοσίους τηλεοπτικούς σταθμούς νόθευαν εσκεμμένα τον ανταγωνισμό με όλους τους ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς. Επομένως, η προσφεύγουσα, αφού τόνισε ότι δεν μπορούσε πλέον να περιμένει επ' άπειρον, ζήτησε σαφώς από την Επιτροπή και, καθόσον ήταν αναγκαίο, την όχλησε «να λάβει θέση και να ενεργήσει περαιτέρω σε σχέση με τα επιχειρήματα που έχει προβάλλει στην καταγγελία» της 10ης Μαρτίου 1993.
- 7 Στις 11 Δεκεμβρίου 1995, η καθής απηύθυνε στην προσφεύγουσα έγγραφο στο οποίο διευκρίνιζε, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Κατόπιν των αποτελεσμάτων της μελέτης σχετικά με τη χρηματοδότηση των δημοσίων τηλεοπτικών σταθμών στα δώδεκα κράτη που ήταν μέλη της Ευρωπαϊκής Ενώσεως πριν από την 1η Ιανουαρίου 1995, απευθύναμε στις γαλλικές αρχές, στις 21 Νοεμβρίου 1995, έγγραφο με ερωτήματα, η απάντηση στα οποία θα μας επιτρέψει να μπορέσουμε να λάβουμε απόφαση για τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί στην καταγγελία σας. Θα σας ενημερώσουμε για την

εξέταση του φακέλου και θα σας ζητήσουμε, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες.»

Διαδικασία

- 8 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 2 Φεβρουαρίου 1996, η TF1 άσκησε την παρούσα προσφυγή.
- 9 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Ιουλίου 1996, η Γαλλική Δημοκρατία ζήτησε να παρέμβει υπέρ των αιτημάτων της καθής. Με διάταξη του προέδρου του πέμπτου πενταμελούς τμήματος της 17ης Σεπτεμβρίου 1996, η αίτηση αυτή έγινε δεκτή.
- 10 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 2 Ιουνίου 1997, η Επιτροπή πρόσθεσε στον φάκελο της υποθέσεως αντίγραφο επιστολής της 15ης Μαΐου 1997, απευθυνθείσας στην προσφεύγουσα βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 1963, περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 37, στο εξής: κανονισμός 99/63), με την οποία η Επιτροπή πληροφορούσε την προσφεύγουσα ότι, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που διέθετε, φρονούσε ότι δεν μπορούσε να δώσει ευνοϊκή συνέχεια στην καταγγελία της καθόσον κατήγγειλε παραβάσεις των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 82 ΕΚ). Η Επιτροπή καλούσε την προσφεύγουσα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της εντός προθεσμίας δύο μηνών υπολογιζομένης από τις 15 Μαΐου 1997. Η Επιτροπή προσέθετε ότι, κατόπιν εξετάσεως των αιτιάσεων που αντλούνται από την παράβαση του άρθρου 90 της Συνθήκης, δεν μπορούσε καν να στοιχειοθετήσει τα καταγγεληθέντα πραγματικά περιστατικά ως παράβαση.
- 11 Ενόψει της επιστολής της 15ης Μαΐου 1997, οι διάδικοι εκλήθησαν, με έγγραφο του γραμματέα του Πρωτοδικείου της 17ης Ιουνίου 1997, να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί της συνέχειας της διαδικασίας και επί του ζητήματος αν έπρεπε

ακόμη να εκδοθεί απόφαση. Η καθής, η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα απάντησαν στην πρόσκληση αυτή στις 2, 17 και 18 Ιουλίου 1998, αντίστοιχα.

- 12 Με απόφαση του Πρωτοδικείου της 21ης Σεπτεμβρίου 1998, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο τρίτο πενταμελές τμήμα του Πρωτοδικείου, στο οποίο, συνεπώς, ανατέθηκε η εκδίκαση της υποθέσεως.
- 13 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.
- 14 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν σε ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 24ης Νοεμβρίου 1998.

Αιτήματα των διαδίκων

- 15 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
 - να διαπιστώσει ότι η Επιτροπή, παραλείποντας να λάβει θέση εντός της δέμηνης προθεσμίας που υπολογίζεται από την όχληση της 3ης Οκτωβρίου 1995, διέπραξε παράλειψη·
 - να καλέσει την Επιτροπή να ενεργήσει εκδίδοντας απόφαση επί της καταγγελίας της·
 - επικουρικώς, να ακυρώσει τη θέση την οποία έλαβε η Επιτροπή στις 11 Δεκεμβρίου 1995·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

16 Η καθής ζητεί από το Δικαστήριο:

— να κρίνει απαράδεκτη και, επικουρικώς, αβάσιμη την προσφυγή κατά παραλείψεως·

— να κρίνει απαράδεκτη την προσφυγή ακυρώσεως που ασκήθηκε επικουρικώς·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

17 Η Γαλλική Δημοκρατία, παρεμβαίνουσα, υποστηρίζει τα αιτήματα της Επιτροπής.

Επί της προσφυγής κατά παραλείψεως

Επί του παραδεκτού

Επί του παραδεκτού της προσφυγής, καθόσον στρέφεται κατά της παραλείψεως της Επιτροπής να ενεργήσει βάσει των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης ΕΚ

— Λόγοι και επιχειρήματα της καθής

18 Πρώτον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προσφυγή, καθόσον με αυτήν της προσάπτεται ότι δεν τήρησε τη φερόμενη υποχρέωσή της να κινήσει τη διαδικασία του

άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 88, παράγραφος 2, ΕΚ), είναι απαράδεκτη λόγω ελλείψεως υποκειμενικής νομιμοποίησης της προσφεύγουσας. Συναφώς, η Επιτροπή επικαλείται ότι η απόφαση που καλείται να λάβει στο πλαίσιο εξετάσεως του συμβατού καταγγεληθέντος μέτρου ως συστατικού κρατικής ενισχύσεως, εφόσον αποδειχθεί ότι πρόκειται για κρατική ενίσχυση υπό την έννοια των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης, θα απευθυνθεί στη Γαλλική Δημοκρατία. Η προσφεύγουσα δεν μπορεί να είναι ο παραλήπτης της αποφάσεως αυτής και, συνεπώς, δεν νομιμοποιείται να ασκήσει κατά της Επιτροπής προσφυγή για να διαπιστωθεί φερόμενη παράλειψη εκδόσεως πράξεως η οποία δεν της απευθύνεται.

- 19 Η Επιτροπή τονίζει ότι οι διαδικαστικοί κανόνες που εφαρμόζονται στο πλαίσιο των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης δεν μπορούν να εξομοιώνονται με τους κανόνες που εφαρμόζονται στα άρθρα 92 και 93 της Συνθήκης, διότι, εφόσον οι κανόνες του ανταγωνισμού αφορούν τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων, χορηγούν κατ' ανάγκη αποφασιστικό ρόλο στους καταγγέλλοντες, ενώ, στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, ο κύριος συνομιλητής της Επιτροπής είναι το κράτος μέλος η συμπεριφορά του οποίου αμφισβητείται.
- 20 Πάντως, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η Συνθήκη επιφυλάσσει συγκεκριμένη θέση στους τρίτους ενδιαφερόμενους στον διάλογο μεταξύ του εν λόγω κράτους μέλους και της Επιτροπής. Έτσι, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, αν μετά το πέρας της πρώτης εξετάσεως, δεν μπόρεσε να άρει όλες τις αμφιβολίες ως προς το συμβατό ενισχύσεως με την κοινή αγορά, υποχρεούται να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, πρέπει να οχλήσει τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, η ανακοίνωση όμως αυτή στοχεύει «αποκλειστικά στην παροχή από τους ενδιαφερομένους κάθε πληροφοριακού στοιχείου δυναμένου να διαφωτίσει την Επιτροπή για τις μελλοντικές ενέργειές της» (απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1973, 70/72, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 609, σκέψη 19).
- 21 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι ο καταγγέλλων δεν διαθέτει ιδιαίτερη θέση στο πλαίσιο της προβλεπόμενης στο άρθρο 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης διαδικασίας και δεν μπορεί να νοηθεί ότι του απευθύνεται άμεσα μια απόφαση [αποφάσεις του Δικαστηρίου της 24ης Μαρτίου 1993, C-313/90, CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής,

Συλλογή 1993, σ. I-1125, σκέψη 28, της 15ης Ιουνίου 1993, C-225/91, Matra κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3203, σκέψη 10· προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Tesouro στην υπόθεση C-198/91, Cook κατά Επιτροπής (απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 1993, Συλλογή 1993, σ. I-2487, I-2502, I-2510)].

- 22 Δεύτερον, η Επιτροπή τονίζει ότι οι διατάξεις του άρθρου 175, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 232, τρίτο εδάφιο, ΕΚ) δεν μπορούν να ερμηνεύονται διασταλτικά, ώστε να νομιμοποιούνται οι τρίτοι ενδιαφερόμενοι να ασκούν προσφυγή. Η Επιτροπή φρονεί ότι η ουσιώδης διαφορά συντάξεως μεταξύ του τετάρτου εδαφίου του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρου 230 ΕΚ) και του τρίτου εδαφίου του άρθρου 175 της Συνθήκης πρέπει να θεωρηθεί ως απόδειξη ότι η δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής βάσει του άρθρου 175 της Συνθήκης είναι πιο περιορισμένη απ' ό,τι βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης. Βασιζόμενη στην απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιουνίου 1982, 246/81, Lord Bethell κατά Επιτροπής (Συλλογή 1982, σ. 2277, σκέψη 16), και στη διάταξη του Πρωτοδικείου της 23ης Ιανουαρίου 1991, T-3/90, Prodifarma κατά Επιτροπής (Συλλογή 1991, σ. II-1, σκέψη 35), η Επιτροπή υποστηρίζει ότι μόνον ο δυνητικός αποδέκτης της πράξεως νομιμοποιείται να ασκήσει προσφυγή βάσει του άρθρου 175 της Συνθήκης.
- 23 Η Επιτροπή τονίζει ακόμη τη διαφορά μεταξύ της παρούσας υποθέσεως και της υποθέσεως που οδήγησε στην απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Φεβρουαρίου 1993, C-107/91, ENU κατά Επιτροπής (Συλλογή 1993, σ. I-599, σκέψεις 15 έως 17), με την οποία το Δικαστήριο έκρινε παραδεκτή προσφυγή κατά παραλείψεως που ασκήθηκε από επιχείρηση, στηριζόμενη στο γεγονός ότι η εν λόγω πράξη την αφορούσε άμεσα και ατομικά, μολονότι δεν ήταν ο τυπικός αποδέκτης. Πράγματι, η θέση της ENU, ιδιαίτερη ως προς την οικονομία της Συνθήκης ΕΑ, ήταν διαφορετική από τη θέση της προσφεύγουσας εν προκειμένω, καθόσον η ENU ήταν ο πραγματικός αποδέκτης της αιτούμενης αποφάσεως, η δε απόφαση αυτή μπορούσε να παραγάγει έννομες συνέπειες ως προς την ENU, ενώ η αιτούμενη από την TF1 απόφαση είναι απόφαση που απευθύνεται στη Γαλλία και δεν έχει άμεσα αποτελέσματα ως προς αυτήν.
- 24 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η διαπίστωση του απαραδέκτου της παρούσας προσφυγής κατά παραλείψεως ουδόλως συνεπάγεται κενό του συστήματος προστασίας των εννόμων συμφερόντων των τρίτων ενδιαφερομένων, καθόσον τα εθνικά δικαιοδοτικά όργανα και η Επιτροπή έχουν συμπληρωματικό ρόλο. Έναντι μας

παραβάσεως, εκ μέρους των εθνικών αρχών, της τελευταίας φράσεως του άρθρου 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης, τα εθνικά δικαστήρια πρέπει, πράγματι, να λαμβάνουν όλα τα μέτρα που είναι αναγκαία για να διασφαλίζουν την προστασία των συμφερόντων των τρίτων ενδιαφερομένων.

- 25 Η Γαλλική Δημοκρατία προσθέτει ότι η νομολογία που υπάρχει στο πλαίσιο των σχετικών με τα άρθρα 85 και 86 της Συνθήκης καταγγελιών δεν είναι λυσιτελής, διότι σε θέματα ανταγωνισμού, οι κανονισμοί 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτος κανονισμός εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), και 99/63 χορήγησαν ένα ειδικό καθεστώς στον καταγγέλλοντα ενώ τα άρθρα 92 και 93 της Συνθήκης δεν έχουν ακόμα αποτελέσει αντικείμενο κανονισμού διαδικασίας και καμία διάταξη δεν υποχρεώνει την Επιτροπή να επισημαίνει, ενδεχομένως, σ' έναν καταγγέλλοντα ότι δεν προσίθεται να δώσει ευνοϊκή συνέχεια στην καταγγελία του. Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα τονίζει ότι η Επιτροπή δεν είναι η μόνη αρμόδια να μεριμνά για την τήρηση του άρθρου 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης, καθόσον τα εθνικά δικαστήρια πρέπει να διαπιστώνουν την ακυρότητα των μη κοινοποιηθέντων μέτρων ενισχύσεως και να συναγάγουν εξ αυτού όλες τις συνέπειες διατάσσοντας, ενδεχομένως, την αποκατάστασή τους, ενώ έχει ήδη επιληφθεί η Επιτροπή (απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Νοεμβρίου 1991, C-354/90, *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires*, Συλλογή 1991, σ. I-5505). Επομένως, το απαράδεκτο προσφυγής κατά παραλείψεως στρεφόμενης κατά μιας αρνήσεως κινήσεως της διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης ή κατά της απορρίψεως μιας καταγγελίας δεν στερεί την προσφεύγουσα του δικαίωματος μιας αποτελεσματικής ένδικης προσφυγής.

— Κρίση του Πρωτοδικείου

- 26 Δυνάμει του άρθρου 175, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται να προσφύγει στον κοινοτικό δικαστή κατά οργάνου της Κοινότητας που παρέλειψε να του απευθύνει πράξη εκτός συστάσεως ή γνώμης.
- 27 Από τη νομολογία προκύπτει ότι τα άρθρα 173 και 175 της Συνθήκης αποτελούν την έκφραση ενός και του αυτού μέσου παροχής εννόμου προστασίας και ότι το

άρθρο 175, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι παρέχει στους ιδιώτες τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής κατά παραλείψεως όχι μόνον κατά οργάνου το οποίο παρέλειψε να εκδώσει πράξη που τα αφορούσε, αλλά και κατά οργάνου το οποίο παρέλειψε να εκδώσει πράξη που τα αφορούσε άμεσα και ατομικά (απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Νοεμβρίου 1996, C-68/95, T. Port, Συλλογή 1996, σ. I-6065, σκέψη 59).

- 28 Επομένως, η Επιτροπή εσφαλμένως κρίνει ότι τα αιτήματα κατά της παραλείψεως, καθόσον στρέφονται κατά της παραλείψεώς της να ενεργήσει βάσει των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης, είναι απαράδεκτα για τον λόγο και μόνον ότι η προσφεύγουσα δεν είναι ο δυνητικός αποδέκτης καμίας από τις τρεις αποφάσεις που θα μπορούσε να εκδώσει, εν προκειμένω, ως προς τη Γαλλική Δημοκρατία, στο τέλος της προκαταρκτικής φάσεως του ελέγχου του άρθρου 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης, ήτοι, είτε απόφαση διαπιστώνουσα ότι τα καταγγεληθέντα μέτρα δεν αποτελούν «ενίσχυση» υπό την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης, είτε απόφαση διαπιστώνουσα ότι τα μέτρα αυτά, μολονότι συνιστούν ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης, συμβιβάζονται με την κοινή αγορά, δυνάμει του άρθρου 92, παράγραφοι 2 ή 3, της Συνθήκης, είτε τέλος, στην περίπτωση που η Επιτροπή σχηματίζει την αντίθετη γνώμη ή δεν μπορέσει να υπερβεί όλες τις δυσχέρειες που ανέκυψαν από την εκτίμηση των επιδίκων μέτρων, την απόφαση να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης.
- 29 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν οι πράξεις αυτές αφορούν άμεσα και ατομικά την προσφεύγουσα.
- 30 Συναφώς, από την απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Απριλίου 1995, T-435/93, ASPEC κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1995, σ. II-1281, σκέψη 60), προκύπτει ότι απόφαση της Επιτροπής σχετικά με κρατική ενίσχυση πρέπει να θεωρηθεί ότι αφορά άμεσα μια επιχείρηση όταν δεν υπάρχει καμία αμφιβολία για τη βούληση των εθνικών αρχών να δώσουν συνέχεια στο σχέδιό τους περί ενισχύσεως. Εν προκειμένω όμως, δεν αμφισβητείται ότι οι επίδικες ποικίλες χρηματοδοτικές εισφορές χορηγήθηκαν ήδη από τις ενδιαφερόμενες γαλλικές αρχές και εξακολουθούν να

χορηγούνται. Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφεύγουσα πρέπει να θεωρηθεί ως άμεσα ενδιαφερόμενη.

- 31 Στη συνέχεια, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, όταν, χωρίς να κινηθεί η διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, η Επιτροπή διαπιστώνει, βάσει της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου, ότι ένα μέτρο δεν συνιστά ενίσχυση ή ότι το μέτρο αυτό, μολονότι συνιστά ενίσχυση, συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, οι δικαιούχοι των διαδικαστικών εγγυήσεων που προβλέπονται στο άρθρο 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης μπορούν να επιτύχουν την τήρησή τους μόνον αν έχουν τη δυνατότητα να αμφισβητήσουν την απόφαση αυτή της Επιτροπής ενώπιον του Δικαστηρίου (βλ., πρόσφατα, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψεις 40 και 47, και του Πρωτοδικείου της 16ης Σεπτεμβρίου 1998, T-188/95, Waterleiding Maatschappij κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3713, σκέψη 53). Οι ενδιαφερόμενοι, υπό την έννοια του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, οι οποίοι μπορούν να θεωρηθούν ως ατομικά ενδιαφερόμενοι, είναι τα πρόσωπα, οι επιχειρήσεις ή οι ενώσεις των οποίων τα συμφέροντα θίγονται, ενδεχομένως, από τη χορήγηση της ενισχύσεως, ιδίως δε οι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις (προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, σκέψη 41). Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η προσφεύγουσα είναι ενδιαφερόμενο μέρος υπό την έννοια του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, ιδιότητα απορρέουσα από τη θέση της ως διαχειρίστριας ενός από τους ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς που βρίσκεται σε ανταγωνισμό με τους δημόσιους τηλεοπτικούς σταθμούς, οι οποίοι απολαύουν αμφισβητούμενες χρηματοδοτήσεις και από την ιδιότητά της ως υπογράφουσας την καταγγελία που αποτελεί την αφετηρία του προκαταρκτικού ελέγχου που πραγματοποίησε η Επιτροπή για τις εν λόγω χρηματοδοτήσεις.
- 32 Τέλος, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η απόφαση κινήσεως της διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης αποτελεί την απαραίτητη προϋπόθεση για τη διεξαγωγή της διαδικασίας πριν από την έκδοση της οριστικής αποφάσεως της Επιτροπής που θα αφορούσε ατομικά την προσφεύγουσα, όπως απόφαση κρίνουσα ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά τα καταγγελλθέντα μέτρα, ο χαρακτηρισμός των οποίων ως ενισχύσεως δημιουργούσε μέχρι τότε σοβαρές δυσχέρειες.
- 33 Συνεπώς, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι αποφάσεις που μπορεί να εκδώσει η Επιτροπή μετά την έναρξη της προκαταρκτικής διαδικασίας ελέγχου των χρηματοδοτήσεων εκ

μέρους των γαλλικών αρχών προς τις δημόσιες εταιρίες τηλεοράσεως αφορούν άμεσα και ατομικά την προσφεύγουσα.

- 34 Εξάλλου, με την επιστολή της 3ης Οκτωβρίου 1995, η προσφεύγουσα όχλησε νομότυπα την Επιτροπή να ενεργήσει, υπό την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης, βάσει των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης.
- 35 Τέλος, επιβάλλεται η υπενθύμιση ότι η ύπαρξη ενδεχομένως εθνικών ενδίκων μέσων, που δίνουν στην προσφεύγουσα την ευχέρεια να αντιταχθεί στη χορήγηση των επιδίκων χρηματοδοτήσεων στους δημόσιους τηλεοπτικούς σταθμούς, δεν μπορεί να επιδρά επί του παραδεκτού των υπό κρίση αιτημάτων κατά παραλείψεως (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 5ης Ιουνίου 1996, T-398/94, Kahn Scheervaart κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-477, σκέψη 50).
- 36 Επομένως, η προσφυγή κατά παραλείψεως, καθόσον στρέφεται κατά της παραλείψεως της Επιτροπής να ενεργήσει βάσει των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης, είναι παραδεκτή.

Επί του παραδεκτού της προσφυγής, καθόσον στρέφεται κατά της παραλείψεως της Επιτροπής να ενεργήσει βάσει των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 37 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 175 της Συνθήκης, η προσφυγή κατά παραλείψεως είναι παραδεκτή μόνον αν το εν λόγω θεσμικό όργανο έχει προηγουμένως κληθεί να ενεργήσει. Η επιστολή όμως της 3ης Οκτωβρίου 1995, στην οποία αναφέρεται η καταγγελία που στρέφεται κατά της χρηματοδοτήσεως της

κρατικής τηλεοράσεως και των κρατικών ενισχύσεων υπέρ αυτής, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως «πρόσκληση προς ενέργεια» βάσει των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης, υπό την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης. Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από την απάντηση της Επιτροπής εν αναμονή λήψεως της αποφάσεώς της, από τη διατύπωση της οποίας καταδεικνύεται ότι η Επιτροπή είχε εννοήσει την επιστολή της 3ης Οκτωβρίου 1995 ως αναφερόμενη αποκλειστικά στα καταγγελλθέντα με την καταγγελία της 10ης Μαρτίου 1993 στοιχεία κρατικών ενισχύσεων.

- 38 Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι η επιστολή της 3ης Οκτωβρίου 1995 δεν αναφέρει με ακρίβεια την πράξη ή την απόφαση που παρέλειψε να λάβει. Κατά πάγια νομολογία όμως, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να διεξαγάγει έρευνα ούτε, κατά μείζονα λόγο, να απευθύνει ανακοίνωση αιτιάσεων για να επισημάνει, ενδεχομένως, τις παραβιάσεις των κανόνων των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης, όταν δεν έχει αποκλειστική αρμοδιότητα (απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1992, T-24/90, *Automec κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1992, σ. II-2223). Υπό τις συνθήκες αυτές, η επιστολή της 3ης Οκτωβρίου 1995, με την οποία δεν ζητείται η έκδοση αποφάσεως περί απορρίψεως καταγγελίας — για την οποία μόνον η προσφεύγουσα έχει δικαίωμα — δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ανταποκρινόμενη στις τιθέμενες με το άρθρο 175 της Συνθήκης προϋποθέσεις.
- 39 Η Επιτροπή συνάγει εξ αυτών ότι η επιστολή της 3ης Οκτωβρίου 1995 δεν πληροί τις προϋποθέσεις σαφήνειας και ακρίβειας που απαιτεί η νομολογία σε θέματα παραδεκτού των προσφυγών κατά παραλείψεων (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 10ης Ιουνίου 1986, 81/85 και 119/85, *Usinor κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1986, σ. 1777, της 6ης Δεκεμβρίου 1990, C-180/88, *Wirtschaftsvereinigung Eisen- und Stahlindustrie κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1990, σ. I-4413).
- 40 Η Επιτροπή αμφισβητεί αν η επιστολή της 3ης Οκτωβρίου 1995 μπορεί να θεωρηθεί ως όχληση σκοπούσα, εκτός από το καθεστώς ενισχύσεων, τη μη τήρηση του άρθρου 85 της Συνθήκης. Συναφώς, η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι είχε ζητήσει, με την επιστολή αυτή, από την Επιτροπή να λάβει θέση και να ενεργήσει ενόψει των προβαλλομένων με την καταγγελία επιχειρημάτων. Η προσφεύγουσα τονίζει όμως ότι ο τίτλος της καταγγελίας της 10ης Μαρτίου 1993 έκανε ρητή μνεία στο άρθρο 85 της Συνθήκης και ανέφερε παράβαση του άρθρου 85 της Συνθήκης. Περαιτέρω, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο καταγγέλλων δεν έχει μόνο δικαίωμα να ασκήσει

προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως περί απορρίψεως καταγγελίας, αλλά επίσης να οχλήσει την Επιτροπή και, ενδεχομένως, να ασκήσει προσφυγή κατά παραλείψεως της Επιτροπής βάσει του άρθρου 175 της Συνθήκης.

— Κρίση του Πρωτοδικείου

41 Δυνάμει του άρθρου 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, προσφυγή κατά παραλείψεως είναι παραδεκτή μόνον αν το εν λόγω θεσμικό όργανο έχει προηγουμένως κληθεί να ενεργήσει. Η όχληση αυτή του θεσμικού οργάνου είναι ουσιώδης τυπική προϋπόθεση και έχει ως αποτέλεσμα, αφενός, να κινείται η προθεσμία των δύο μηνών εντός της οποίας το θεσμικό όργανο πρέπει να λάβει θέση και, αφετέρου, να οριοθετείται το πλαίσιο εντός του οποίου μπορεί να ασκηθεί προσφυγή στην περίπτωση που το θεσμικό όργανο παραλείψει να λάβει θέση. Μολονότι δεν υποβάλλεται σε ιδιαίτερη τυπική προϋπόθεση, είναι, τουλάχιστον, απαραίτητο η όχληση να είναι επαρκώς σαφής και συγκεκριμένη ώστε να επιτρέψει στην Επιτροπή να γνωρίζει επακριβώς το περιεχόμενο της αποφάσεως που της ζητείται να εκδώσει και να προκύπτει ότι με την αίτηση επιδιώκεται εξαναγκασμός της Επιτροπής να λάβει θέση (βλ., συναφώς, απόφαση *Usinor κατά Επιτροπής*, προπαρατεθείσα στη σκέψη 39, σκέψη 15).

42 Εν προκειμένω, με την από 3 Οκτωβρίου 1995 επιστολή της, η προσφεύγουσα αναφέρεται τρις στην προβληματική μόνον της χρηματοδοτήσεως των δημοσίων τηλεοπτικών σταθμών στη Γαλλία και των ενισχύσεων που τους έχουν χορηγηθεί και όχι στο ζήτημα παραβάσεως των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης. Πάντως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα κατέληξε τουλάχιστον στην από 3 Οκτωβρίου 1995 επιστολή της ζητώντας, ρητώς και τυπικώς, από την Επιτροπή να ενεργήσει ως προς τα επιχειρήματα που ανέπτυξε με την καταγγελία της 10ης Μαρτίου 1993. Δεν αμφισβητείται όμως ότι η καταγγελία αυτή αφορούσε όχι μόνον την «παραβίαση του άρθρου 92» της Συνθήκης (κεφάλαιο 1 του τίτλου 2), αλλά και την «παραβίαση του άρθρου 90» της Συνθήκης (κεφάλαιο 2 του τίτλου 2) και την «παραβίαση του άρθρου 85» της Συνθήκης (κεφάλαιο 3 του τίτλου 2). Επομένως η επιστολή της 3ης Οκτωβρίου 1995, μολονότι τονίζει ιδιαίτερα την προβληματική των ενισχύσεων, πρέπει να ερμηνευθεί ως όχληση υπό την έννοια του άρθρου 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, ενόψει όλων των εξαντλητικά εκθετομένων με την

καταγγελία επιχειρημάτων και επομένως και ως προς τα επιχειρήματα που καταγγέλλουν την παράβαση του άρθρου 85 της Συνθήκης.

- 43 Επομένως, η προσφυγή, καθόσον στρέφεται κατά της παραλείψεως της Επιτροπής να ενεργήσει βάσει του άρθρου 85 της Συνθήκης, ασκείται παραδεκτώς.
- 44 Αντιθέτως, καθόσον η προσφυγή στρέφεται κατά της παραλείψεως της Επιτροπής να ενεργήσει βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα υπέβαλε σχετικά αιτήματα μόνο με το υπόμνημα απαντήσεως. Ουδεμία σχετική μνεία έχει γίνει στην καταγγελία της 10ης Μαρτίου 1993, ούτε στο έγγραφο οχλήσεως της 3ης Οκτωβρίου 1995, που απλώς καλεί την Επιτροπή να «λάβει θέση και να ενεργήσει ως προς τους προβληθέντες με την καταγγελία ισχυρισμούς», ούτε καν στο εισαγωγικό δικόγραφο της παρούσας προσφυγής. Επομένως, το έγγραφο της 3ης Οκτωβρίου 1995 δεν μπορεί να θεωρηθεί ως πρόσκληση προς ενέργεια, υπό την έννοια του άρθρου 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης, αυτή δε η πτυχή της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επί του παραδεκτού της προσφυγής, καθόσον στρέφεται κατά της παραλείψεως της Επιτροπής να ενεργήσει βάσει του άρθρου 90 της Συνθήκης

— Λόγοι και επιχειρήματα των διαδίκων

- 45 Κατ' αρχάς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι αυτό το μέρος της προσφυγής είναι απαράδεκτο για τον λόγο ότι το έγγραφο της 3ης Οκτωβρίου 1995 δεν μπορεί να

θεωρηθεί ως πρόσκληση προς ενέργεια υπό την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης, καθόσον αφορά το μέρος της προσφυγής της 10ης Μαρτίου 1993 που είναι σχετικό με το άρθρο 90 της Συνθήκης.

46 Στη συνέχεια, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι αυτό το μέρος της προσφυγής είναι, εν πάση περιπτώσει, απαράδεκτο, διότι η ευρεία εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει κατά τη θέση σε εφαρμογή του άρθρου 90 της Συνθήκης αποκλείει κάθε υποχρέωση επεμβάσεώς της. Επομένως, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που της ζητούν να επέμβει βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης δεν απολαύουν του δικαιώματος ασκήσεως προσφυγής κατά της αποφάσεως της Επιτροπής να μην κάνει χρήση των προνομίων που διαθέτει ή κατά της παραλείψεως να κάνει χρήση του προνομίου αυτού (απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Οκτωβρίου 1994, T-32/93, Ladbroke Racing κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-1015· διάταξη του Πρωτοδικείου της 23ης Ιανουαρίου 1995, T-84/94, Bilanzbuchhalter κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-101).

47 Η προσφεύγουσα δέχεται ότι η Επιτροπή διαθέτει ευρεία διακριτική εξουσία κατά τη θέση σε εφαρμογή του άρθρου 90 της Συνθήκης, επισημαίνει όμως ότι το άρθρο 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης της επιβάλλει να μεριμνά για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού και να απευθύνει, καθόσον χρειάζεται, τις κατάλληλες οδηγίες ή αποφάσεις στα κράτη μέλη. Οι διατάξεις αυτές προϋποθέτουν ότι η Επιτροπή ενεργεί εντός ευλόγου χρόνου, ειδάλλως μπορεί να ασκηθεί εναντίον της προσφυγή κατά παραλείψεως.

— Κρίση του Πρωτοδικείου

48 Πρώτον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή, το έγγραφο της 3ης Οκτωβρίου 1995, στο μέτρο που η προσφεύγουσα της ζητά τυπικώς να ενεργήσει «ως προς τους προβληθέντες με την καταγγελία ισχυρισμούς»

της 10ης Μαρτίου 1993, πρέπει να θεωρηθεί ότι περιέχει νομότυπη πρόσκληση προς ενέργεια, υπό την έννοια του άρθρου 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, βάσει του άρθρου 90 της Συνθήκης.

49 Συνεπώς, επιβάλλεται να εξεταστεί, δεύτερον, το ζήτημα σε ποιο μέτρο προσφυγή κατά παραλείψεως μπορεί να σκοπεί την παράλειψη της Επιτροπής να ενεργήσει βάσει του άρθρου 90 της Συνθήκης. Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί, κατ' αρχάς, ότι το άρθρο 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης επιφορτίζει την Επιτροπή να μεριμνά για την τήρηση, από τα κράτη μέλη, των επιβαλλομένων σ' αυτά υποχρεώσεων, όσον αφορά τις αναφερόμενες στο άρθρο 90, παράγραφος 1, της Συνθήκης επιχειρήσεις, και της απονέμει ρητώς την αρμοδιότητα να επεμβαίνει προς τον σκοπό αυτό, εκδίδοντας οδηγίες και αποφάσεις. Η Επιτροπή έχει, μεταξύ άλλων, την εξουσία να διαπιστώνει, μέσω αποφάσεως που λαμβάνεται βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης, ότι ορισμένο κρατικό μέτρο δεν συμβιβάζεται προς τους κανόνες της Συνθήκης, μεταξύ άλλων, προς τους κανόνες των άρθρων 85 έως 94 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 89 ΕΚ), και να επισημαίνει τα μέτρα που το κράτος αποδέκτης πρέπει να θεσπίσει για να συμμορφωθεί προς τις απορρέουσες από το κοινοτικό δίκαιο υποχρεώσεις (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Φεβρουαρίου 1992, C-48/90 και C-66/90, Κάτω Χώρες κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-565, σκέψεις 22 έως 30).

50 Στη συνέχεια, παρατηρείται ότι το άρθρο 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης, ως εκ της θέσεώς του στην οικονομία της Συνθήκης και της σκοπιμότητάς του, εντάσσεται μεταξύ των κανόνων με αντικείμενο τη διασφάλιση του ελεύθερου ανταγωνισμού και, συνεπώς, σκοπεί την προστασία των επιχειρηματιών κατά των μέτρων με τα οποία κράτος μέλος μπορεί να αναιρεί τις θεμελιώδεις οικονομικές ελευθερίες που θεσπίζονται με τη Συνθήκη. Επομένως, τόσο από τη θέση των διατάξεων αυτών στη Συνθήκη όσο και από τη σκοπιμότητά τους, προκύπτει ότι ένας ιδιώτης δεν μπορεί, όταν κράτος μέλος θεσπίζει ή εξακολουθεί να διατηρεί σε ισχύ, ως προς τις δημόσιες επιχειρήσεις ή τις επιχειρήσεις που απολαύουν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα, μέτρα που δημιουργούν αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα ισοδύναμα με τα αποτελέσματα των αντιθέτων προς τον ανταγωνισμό τρόπων συμπεριφοράς όλων των άλλων επιχειρήσεων, να στερείται της προστασίας των εννόμων συμφερόντων του. Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι, περαιτέρω, δυνάμει της νομολογίας, μεταξύ των γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου περιλαμβάνεται το δικαίωμα βάσει του οποίου κάθε πρόσωπο μπορεί απολαύει αποτελεσματική δικαστική προστασία κατά των αποφάσεων που θίγουν δικαίωμα αναγνωρισμένο

από τις συνθήκες (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Μαΐου 1986, 222/84, Johnston, Συλλογή 1986, σ. 1651, σκέη 18, και της 19ης Μαρτίου 1991, C-249/88, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1991, σ. I-1275, σκέψη 25· απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Ιουνίου 1995, T-186/94, Guérin automobiles κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1753, σκέψη 23).

- 51 Η ευρεία εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή κατά τη θέση σε εφαρμογή του άρθρου 90 της Συνθήκης δεν μπορεί να αναιρεί την προστασία αυτή, καθόσον το Δικαστήριο έχει εξάλλου διαπιστώσει με την απόφαση της 20ής Φεβρουαρίου 1997, C-107/95 P, Bundesverband der Bilanzbuchhalter κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. I-947, σκέψη 25), ότι δεν μπορεί a priori να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να υφίστανται εξαιρετικές καταστάσεις στις οποίες ένας ιδιώτης έχει το δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής κατά της αρνήσεως της Επιτροπής να εκδώσει απόφαση στο πλαίσιο της αποστολής εποπτείας που της αναθέτει το άρθρο 90, παράγραφοι 1 και 3, της Συνθήκης.
- 52 Επομένως, επιβάλλεται να εξεταστεί αν, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα βρίσκεται σε τέτοια εξαιρετική κατάσταση που της δίνει το δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής κατά της αρνήσεως της Επιτροπής να εκδώσει απόφαση βάσει του άρθρου 90 της Συνθήκης.
- 53 Συναφώς, δεν αμφισβητείται ότι η προσφεύγουσα είναι ο σημαντικότερος ιδιωτικός τηλεοπτικός σταθμός στη Γαλλία, κατέχοντας το 42 % του επιπέδου ακροαματικότητας το 1992 και το 55 % των μεριδίων της διαφημιστικής αγοράς. Εξάλλου, λόγω των προγραμμάτων γενικού χαρακτήρα (ειδήσεις, αθλητισμός, κινηματογραφικά έργα, τηλεοπτικά μυθιστορήματα, ψυχαγωγικά προγράμματα, τηλεοπτικά περιοδικά, πληροφοριακές εκπομπές), βρίσκεται σε άμεσο ανταγωνισμό ως προς το ίδιο κοινό με τους τηλεοπτικούς σταθμούς της France-Télévision. Ομοίως, δεν αμφισβητείται ότι η προσφεύγουσα και οι δύο τηλεοπτικοί σταθμοί της France-Télévision βρίσκονται σε άμεσο ανταγωνισμό τόσο όσον αφορά την κτήση των δικαιωμάτων

εκμεταλλεύσεως των κινηματογραφικών και οπτικοακουστικών έργων και των δικαιωμάτων μεταδόσεως των αθλητικών γεγονότων όσο και όσον αφορά την πώληση των διαφημιστικών τους χώρων στους διαφημιζόμενους.

- 54 Πρέπει επίσης να υπομνηστεί ότι, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, οι διάφορες χορηγίες, πλεονεκτήματα, πρακτικές, συμφωνίες και κανονιστικές ρυθμίσεις που καταγγέλλονται με την καταγγελία συνδέονται και αποτελούν ένα σύνολο μέτρων που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τη νόθευση του ανταγωνισμού μεταξύ της προσφεύγουσας και των δύο τηλεοπτικών σταθμών της France-Télévision.
- 55 Η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε επίσης, χωρίς να αντικρουστεί από την καθής, ότι τα διάφορα μέτρα που έχει λάβει το γαλλικό Δημόσιο υπέρ της France-Télévision θίγουν ουσιαδώς την οικονομική της κατάσταση.
- 56 Τέλος, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, αντίθετα με την καταγγέλλουσα στην υπόθεση που οδήγησε στην απόφαση Bundesverband der Bilanzbuchhalter κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 51, η οποία σκοπούσε, με την προσφυγή της κατά της αρνήσεως της Επιτροπής να λάβει απόφαση, βάσει του άρθρου 90, παράγραφοι και 1 και 3 της Συνθήκης, ως προς την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, να επιβάλει έμμεσα σ' αυτό το κράτος μέλος να εκδώσει νομοθετική πράξη γενικού περιεχομένου, η προσφεύγουσα, εν προκειμένω, σκοπεί τη λήψη θέσεως της Επιτροπής, βάσει του άρθρου 90 της Συνθήκης, επί των διαφόρων καταγγελλθέντων κρατικών μέσων που ευνοούν, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, δύο συγκεκριμένους επιχειρηματίες, σαφώς προσδιοριζόμενους, με τους οποίους βρίσκεται σε άμεσο ανταγωνισμό.
- 57 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσφυγή, καθόσον στρέφεται κατά της αρνήσεως της Επιτροπής να ενεργήσει βάσει του άρθρου 90 της Συνθήκης, είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

Επί της φερομένης παραλείψεως προς ενέργεια βάσει των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης

— Λόγοι και επιχειρήματα των διαδίκων

- 58 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, όταν η Επιτροπή επιλαμβάνεται αιτήσεως για να εκτιμήσει το συμβατό ενισχύσεως, υποχρεούται να μην παραμείνει στην προκαταρκτική φάση του άρθρου 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης και να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης (απόφαση Cook κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 20· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1995, T-49/93, SIDE κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2501, και της 28ης Σεπτεμβρίου 1995, T-95/94, Sytraval και Brink's France κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2651). Εν προκειμένω όμως, η Επιτροπή δεν τήρησε την υποχρέωση αυτή.
- 59 Η καθής προβάλλει τρεις κατηγορίες επιχειρημάτων για να αποδείξει ότι δεν παρέλειψε να ενεργήσει.
- 60 Πρώτον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, μολονότι δεν έχει ακόμη λάβει απόφαση ως προς την ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως ή την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, εντούτοις δεν παρέμεινε αδρανής διότι, αντιθέτως, ανέλαβε ένα σύνολο δράσεων για να αναλύσει, σε όλες τις πτυχές της, μια ιδιαίτερα σύνθετη και κοινή στο σύνολο των κρατών μελών προβληματική. Συναφώς, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, από τις 12 Αυγούστου 1993, κάλεσε τις γαλλικές αρχές να της υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των διαφόρων αιτιάσεων που προβάλλει η προσφεύγουσα στην καταγγελία της, οι οποίες απάντησαν στις 9 Δεκεμβρίου 1993. Ομοίως, η Επιτροπή διοργάνωσε διάφορες συναντήσεις με την καταγγέλλουσα. Η Επιτροπή προσθέτει ότι, λαμβανομένης υπόψη της φύσεως και της συνθετότητας του ζητήματος, ζήτησε, τον Δεκέμβριο του 1993, εμπειροστατωμένη μελέτη επί της

εκμεταλλεύσεως και λειτουργίας των δημοσίων τηλεοπτικών σταθμών στην Κοινότητα. Μόλις έλαβε τη μελέτη αυτή, τον Οκτώβριο του 1995, η Επιτροπή απευθύνθηκε εκ νέου στις γαλλικές αρχές ζητώντας τους συμπληρωματικές πληροφορίες, οι οποίες της κοινοποιήθηκαν στις 16 Φεβρουαρίου 1996. Περαιτέρω, η Επιτροπή αντάλλαξε πληθώρα επιστολών και είχε, από τον Μάρτιο του 1993, πολυάριθμες επαφές με την καταγγέλλουσα (κυρίως συναντήσεις τον Σεπτέμβριο και τον Νοέμβριο του 1994, τον Ιανουάριο και τον Οκτώβριο του 1995). Η καθής διευκρινίζει ότι η προσφεύγουσα γνώριζε τις διάφορες αυτές ενέργειες και δεν αγνοούσε ότι, τον Ιούλιο του 1995, δεν διέθετε ακόμη τη μελέτη. Συνεπώς, η καθής εκπλήσσεται από το γεγονός ότι η προσφεύγουσα της απηύθυνε όχληση στις 3 Οκτωβρίου 1995.

- 61 Η Επιτροπή αμφισβητεί τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι απλώς ζήτησε τη μελέτη. Υπενθυμίζει ότι συνέχισε ενεργά την εξέταση του φακέλου της υποθέσεως με τις γαλλικές αρχές, όπως αποδεικνύουν οι πολυάριθμες συναντήσεις που είχε μαζί τους, η ανταλλαγή αλληλογραφία και τα ολοένα επακριβέστερα ερωτήματα που τους απηύθυνε, μεταξύ άλλων, με τα από 4 και 18 Οκτωβρίου 1996 έγγραφα.
- 62 Δεύτερον, η Επιτροπή επικαλείται το πολύπλοκο της επίδικης υποθέσεως για να εξηγήσει γιατί δεν έλαβε θέση.
- 63 Η καθής παρατηρεί ότι κανένας κανόνας δεν καθορίζει προθεσμία εντός της οποίας υποχρεούται να απαντήσει σε καταγγελία για μη κοινοποιηθείσες κρατικές ενισχύσεις, η προθεσμία δε αυτή πρέπει να εκτιμάται βάσει των αρχών της επιμελείας και της χρηστής διοικήσεως. Η καθής θεωρεί ότι ο έλεγχος της τηρήσεως των αρχών αυτών πρέπει να διενεργείται υπό το φως της πολυπλοκότητας και του ευαίσθητου χαρακτήρα του επιδίκου ζητήματος, τόσο από νομικής όσο και από πολιτικής απόψεως. Σύμφωνα με την Επιτροπή, ο ενδεχόμενος νομικός χαρακτηρισμός της καταγγελθείσας από την προσφεύγουσα συμπεριφοράς ως συνιστώσας κρατικές

ενισχύσεις απαιτεί ιδιαίτερη σύνεση και επιβάλλει ότι, πριν από κάθε απόφαση, η Επιτροπή θα διαθέτει όλα τα νομικά και πραγματικά στοιχεία βάσει των οποίων μπορεί να έχει σφαιρική αντίληψη του προβλήματος.

- 64 Η Επιτροπή τονίζει ότι το άνοιγμα της τηλεοπτικής δραστηριότητας στον ανταγωνισμό αποτελεί σχετικά πρόσφατο γεγονός που θέτει μια νέα προβληματική, ιδίως όσον αφορά τη συνύπαρξη δημοσίων και ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών.
- 65 Η Επιτροπή σημειώνει ότι η τηλεόραση είναι ένας τομέας στον οποίο οι κρατικές αρχές μπορούν, στο πλαίσιο των τηλεοπτικών τους δραστηριοτήτων, να επιδιώκουν μη εμπορικούς σκοπούς και να επιβάλλουν υποχρέωση εξυπηρετήσεως του συνόλου του εγχωρίου πληθυσμού. Η Επιτροπή δεν διέθετε καμία εμπειρία για την αντιμετώπιση των κρατικών ενισχύσεων στον τομέα αυτό και έπρεπε, συνεπώς, να καθορίσει συναφώς ιδιαίτερα κριτήρια και μεθοδολογικές αρχές. Θα ήταν έτσι δυνατό να καθοριστεί κατά πόσον υφίσταται κίνδυνος να επηρεαστούν οι ενδοκοινοτικές εμπορικές συναλλαγές, καθόσον η προσφεύγουσα, ιδιωτική γαλλική επιχείρηση, καταγγέλλει τη συμπεριφορά των γαλλικών κρατικών αρχών ως προς τους γαλλικούς τηλεοπτικούς σταθμούς. Ομοίως, πρέπει να προσδιοριστούν με ακρίβεια οι υποχρεώσεις της δημόσιας υπηρεσίας και να καθοριστεί σε ποιο μέτρο οι επιχορηγήσεις και τα άλλα καταγγεθέντα από την προσφεύγουσα πλεονεκτήματα υπερβαίνουν την αντιπαροχή των υποχρεώσεων αυτών και συνιστούν κρατική ενίσχυση, το συμβατό της οποίας πρέπει να εκτιμηθεί στη συνέχεια. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι έχει ήδη κοινοποιήσει στα κράτη μέλη, τον Ιούλιο του 1995, ένα πρώτο σχέδιο γενικού προσανατολισμού για την προβληματική αυτή και ελπίζει ότι θα είναι σε θέση να καταρτίσει, συντόμως, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη ένα έγγραφο γενικού περιεχομένου που θα αποτελεί σημείο αναφοράς για την εξέταση συγκεκριμένων περιπτώσεων.
- 66 Τρίτον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι δεν μπορεί ακόμη να λάβει θέση και συνεπώς δεν πληρούνται οι προκαταρκτικές διαδικαστικές προϋποθέσεις του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 175 της Συνθήκης.

- 67 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παρέλειψε να ενεργήσει υπό την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης. Πράγματι, όταν της εστάλη η όχληση, βρισκόταν σε αδυναμία να ενεργήσει υπό την έννοια που επιθυμούσε η προσφεύγουσα, καθόσον δεν είχε ακόμη καταλήξει ως προς τον χαρακτηρισμό των εισφορών κεφαλαίου και των άλλων πλεονεκτημάτων που είχαν χορηγηθεί στη France-Télévision ως κρατικών ενισχύσεων, και τούτο μολοντί είχε ήδη λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να μπορέσει να φθάσει σ' αυτό το συμπέρασμα.
- 68 Περαιτέρω, η Επιτροπή τονίζει ότι, λαμβανομένων υπόψη των σοβαρών επιπτώσεων που μπορεί να είχε όχι μόνο για τη France-Télévision, αλλά και για την πλειοψηφία των κρατικών τηλεοπτικών σταθμών που λειτουργούν στην Κοινότητα, η ενδεχόμενη απόφαση κινήσεως της διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, ιδίως όσον αφορά την υποχρέωση αναστολής χορηγήσεως των κρατικών ενισχύσεων (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 30ής Ιουνίου 1992, C-312/90, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-4117), οι αρχές της χρηστής διοικήσεως και της επιμέλειας την υποχρεώνουν να εκδώσει απόφαση μόνον όταν έχει καταλήξει σε μια προσηκόντως θεμελιωμένη γνώμη.
- 69 Εν κατακλείδι, η Επιτροπή θεωρεί ότι το αίτημα της προσφεύγουσας δεν είναι βάσιμο καθόσον, αφενός, η Επιτροπή έχει προβεί σε όλα τα αναγκαία διαβήματα που απαιτούνται από την πολυπλοκότητα του ζητήματος, εντός ευλόγου προθεσμίας, ενόψει των δυσχερειών αναλύσεως του εν γένει τομέα, του νεωτερισμού του ζητήματος, της σπουδαιότητας των συμπερασμάτων στα οποία μπορεί να καταλήξει, καθώς και των ειδικών δυσχερειών στην περίπτωση της France-Télévision και, αφετέρου, δεν μπορούσε, κατά τη χρονική στιγμή της οχλήσεως, να ενεργήσει υπό την έννοια που επιθυμούσε η προσφεύγουσα.
- 70 Τέλος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το ανακοινωθέν Τύπου της 2ας Οκτωβρίου 1996 περί της χρηματοδοτήσεως της πορτογαλικής κρατικής τηλεοράσεως επιβεβαιώνει ότι ουδόλως κωλυσιεργεί στη λήψη θέσεως ως προς τη χρηματοδότηση των κρατικών τηλεοπτικών σταθμών και λαμβάνει απόφαση μόλις μπορεί να το πράξει.

71 Η παρεμβαίνουσα συντάσσεται πλήρως με τα επιχειρήματα της καθής και επιβεβαιώνει ότι η Επιτροπή εξακολουθεί την εξέταση των ερωτημάτων που της υποβλήθηκαν, η δε εξέταση αυτή θέτει σύνθετα προβλήματα που δικαιολογούν τη διάρκεια του χρόνου εξετάσεως της υποθέσεως.

— Κρίση του Πρωτοδικείου

72 Για να κριθεί το βάσιμο της προσφυγής κατά παραλείψεως, πρέπει να εξακριβωθεί αν, κατά τη στιγμή της οχλήσεως της Επιτροπής, βάσει του άρθρου 175 της Συνθήκης, το θεσμικό όργανο υποχρεούνταν να ενεργήσει (διατάξεις του Πρωτοδικείου της 13ης Νοεμβρίου 1995, T-126/95, Dumez κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2863, σκέψη 44, και της 6ης Ιουλίου 1998, T-286/97, Goldstein κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-2269, σκέψη 24).

73 Η Επιτροπή υποχρεούται, στο μέτρο που διαθέτει αποκλειστική αρμοδιότητα για να κρίνει το συμβατό κρατικής ενισχύσεως προς την κοινή αγορά, χάριν της ορθής εφαρμογής των θεμελιωδών κανόνων της Συνθήκης που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις, να προβαίνει σε επιμελή και αμερόληπτη εξέταση της καταγγελίας με την οποία καταγγέλλεται η ύπαρξη ενισχύσεως ασυμβίβαστης προς την κοινή αγορά (βλ. συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, σκέψη 62).

74 Έχει κριθεί ότι, όπως η Επιτροπή δεν μπορεί να μη λαμβάνει *sine die* θέση σχετικά με αίτημα εξαιρέσεως βάσει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης (απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Οκτωβρίου 1997, T-213/95 και T-18/96, SCK και FNK κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1739, σκέψη 55), δεν μπορεί περαιτέρω να παρατείνει στο διηνεκές προκαταρκτική εξέταση των κρατικών μέτρων που έχουν καταγγελθεί ως αντίθετα προς το άρθρο 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης, εφόσον, όπως εν προκειμένω, έχει δεχθεί να προβεί σε τέτοια εξέταση (απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, T-95/96, Gestevisión Telecinco κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3407, σκέψη 73). Αντιθέτως, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης καθί-

σταται αναγκαία από τη στιγμή κατά την οποία η Επιτροπή αντιμετωπίζει σοβαρές δυσχέρειες προκειμένου να κρίνει αν μια ενίσχυση συμβιβάζεται με την κοινή αγορά (βλ., μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, σκέψη 39).

- 75 Η εύλογη διάρκεια μιας τέτοιας διοικητικής διαδικασίας πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τις ιδιαίτερες περιστάσεις κάθε υποθέσεως και, ιδίως, σε σχέση με το πλαίσιο της, τα διάφορα διαδικαστικά στάδια που η Επιτροπή οφείλει να ακολουθεί, το περίπλοκο της υποθέσεως καθώς και τη σημασία της για τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 19ης Μαρτίου 1997, T-73/95, Oliveira κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-381, σκέψη 45, και SCK και FNK κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 75, σκέψη 57).
- 76 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα κατέθεσε την καταγγελία της στις 10 Μαρτίου 1993. Συνεπώς, κατά τη στιγμή που έγινε η σύμφωνα με το άρθρο 175 της Συνθήκης όχληση της Επιτροπής, ήτοι στις 3 Οκτωβρίου 1995, η προκαταρκτική εξέταση της Επιτροπής διαρκούσε ήδη 31 μήνες. Εξάλλου, οι διάδικοι συνομολογούν ότι η Επιτροπή εξέταζε, από τις 2 Μαρτίου 1992, με την κατάθεση παρεμφερούς καταγγελίας σχετικά με την τηλεόραση στην Ισπανία, τη γενική προβληματική της χρηματοδότησεως των κρατικών τηλεοπτικών σταθμών.
- 77 Οι προθεσμίες αυτές είναι τόσο σημαντικές, ώστε βάσει αυτών έπρεπε η Επιτροπή να θέσει τέρμα στην προκαταρκτική φάση ελέγχου των επιδίκων μέτρων. Συνεπώς, το θεσμικό όργανο έπρεπε να είχε εκδώσει εντός της προθεσμίας αυτής απόφαση επί των επιδίκων μέτρων (βλ. ανωτέρω, σκέψη 28), εκτός αν είχε αποδείξει την ύπαρξη εξαιρετικών περιστάσεων που δικαιολογούν την παρέλευση των προθεσμιών αυτών.
- 78 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι κανένα από τα επιχειρήματα που προέβαλε η Επιτροπή δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη διάρκεια των εν λόγω προθεσμιών. Πράγματι, όπως έκρινε το Πρωτοδικείο με την απόφαση Gestevisión Telecinco κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 74, σκέψεις 82 έως 90) ως προς καταγγελία θέτουσα την ίδια προβληματική της χρηματοδότησεως των κρατικών τηλεοπτικών σταθμών, ούτε η πολυπλοκότητα του φακέλου της επίδικης υποθέσεως, ούτε η πολιτική ευαισθησία του υπό εξέταση ζητήματος, ούτε οι διάφορες δράσεις που είχε αναλάβει η Επιτροπή, ούτε το γεγονός ότι δεν μπορούσε να χαρακτηρίσει ως κρατικές ενισχύσεις τις διάφορες επιχορηγήσεις προς τη France-Télévision δεν μπορούν να δικαιολογήσουν

την τόσο μεγάλη διάρκεια της προκαταρκτικής εξετάσεως των επιδικών μέτρων. Κατά τη στιγμή της οχλήσεως της 3ης Οκτωβρίου 1995, η Επιτροπή έπρεπε να είναι σε θέση να εκδώσει απόφαση διαπιστώνουσα είτε ότι οι διάφορες επίδικες χρηματοδοτήσεις και εισφορές δεν συνιστούν κρατικές ενισχύσεις, είτε ότι, μολονότι συνιστούν κρατικές ενισχύσεις, συμβιβάζονται με την κοινή αγορά, είτε ότι σοβαρές δυσχέρειες την υποχρεώνουν να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, πράγμα το οποίο δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους ενδιαφερόμενους, και ιδίως στην καταγγέλλουσα και τα κράτη μέλη, να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους. Περαιτέρω, η Επιτροπή θα μπορούσε επίσης να είχε εκδώσει, εντός των εν λόγω προθεσμιών, μια ενδιάμεση απόφαση συνδυάζουσα, ανάλογα με τις περιστάσεις, τη μία από τις τρεις προαναφερθείσες αποφάσεις (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Φεβρουαρίου 1998, T-107/96, Pantochim κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-311, σκέψη 51). Περαιτέρω, πρέπει να υπομνηστεί ότι, αν ένα κράτος μέλος έχει αμφιβολίες ως προς το αν τα σχεδιαζόμενα μέτρα συνιστούν κρατική «ενίσχυση», έχει τη δυνατότητα να διασφαλίσει τα συμφέροντά του κοινοποιώντας το σχέδιό του στην Επιτροπή, πράγμα το οποίο υποχρεώνει την Επιτροπή να λάβει θέση εντός της δέμηνης προθεσμίας, ειδάλλως η ενίσχυση θεωρείται ως υφιστάμενη ενίσχυση υπαγόμενη στον έλεγχο του άρθρου 93, παράγραφοι 1 και 2, της Συνθήκης, και το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να θέσει το σχέδιο σε εφαρμογή αφού προειδοποιήσει την Επιτροπή (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Δεκεμβρίου 1973, 120/73, Lorenz, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 815, σκέψη 4). Η νομολογία αυτή θεμελιώνεται στην αναγκαιότητα να λαμβάνεται υπόψη το έννομο συμφέρον του εν λόγω κράτους μέλους να πληροφορείται ταχύτατα για την έννομη κατάσταση. Εντούτοις, η αναγκαιότητα αυτή δεν συντρέχει όταν το κράτος μέλος έχει θέσει σε εφαρμογή τα μέτρα χωρίς να τα έχει προηγουμένως κοινοποιήσει στην Επιτροπή (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1996, C-39/94, SFEI κ.λπ., Συλλογή 1996, σ. I-3547, σκέψη 48). Στην περίπτωση αυτή, όπως διευκρίνισε το Δικαστήριο, η απευθείας εφαρμογή της απαγορεύσεως εφαρμογής των μέτρων του άρθρου 93, παράγραφος 3, τελευταία πρόταση, της Συνθήκης ισχύει για κάθε σχέδιο ενισχύσεως που εφαρμόστηκε χωρίς να κοινοποιηθεί (προαναφερθείσα απόφαση SFEI κ.λπ., σκέψη 39). Όταν, όπως εν προκειμένω, το κράτος μέλος παρέλειψε να κοινοποιήσει το σχέδιό του ενισχύσεως, αντιμετωπίζει, ως εκ τούτου, την πλήρη απαγόρευση θέσεως σε εφαρμογή των σχεδιαζομένων μέτρων, για τη μη τήρηση της οποίας μπορεί να επιβάλλονται κυρώσεις από κάθε εθνικό δικαστήριο. Επομένως, εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να δικαιολογήσει τη μη λήψη θέσεως, επικαλούμενη ότι η κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης συνεπάγεται την αναστολή χορηγήσεως των εν λόγω ενισχύσεων.

Περαιτέρω, δεν αμφισβητείται ότι η Επιτροπή δεν έχει μέχρι σήμερα εκδώσει καμία από τις αποφάσεις αυτές.

- 80 Από τις προηγηθείσες σκέψεις προκύπτει ότι η Επιτροπή είχε παραλείψει να ενεργήσει στις 3 Δεκεμβρίου 1995, κατά την πάροδο της δίμηνης προθεσμίας κατόπιν της προσκλήσεως προς ενέργεια της 3ης Οκτωβρίου 1995, εφόσον παρέλειψε ή να εκδώσει απόφαση διαπιστώνουσα είτε ότι τα επίδικα κρατικά μέτρα δεν αποτελούν ενισχύσεις υπό την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης, είτε ότι πρέπει να χαρακτηριστούν ως ενισχύσεις υπό την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης, αλλά θεωρείται ότι συμβιβάζονται προς την κοινή αγορά δυνάμει του άρθρου 92, παράγραφοι 2 και 3, της Συνθήκης, είτε ότι πρέπει να κινηθεί η διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, ή να εκδώσει, ανάλογα με τις περιστάσεις, απόφαση συνδυάζουσα τις διάφορες δυνατότητες.
- 81 Συνεπώς, τα αιτήματα κατά της παραλείψεως, καθόσον σκοπούν να διαπιστωθεί ότι η Επιτροπή παρανόμως παρέλειψε να αποφανθεί βάσει των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης, πρέπει να θεωρηθούν βάσιμα.

Επί της προβαλλομένης παραλείψεως προς ενέργεια βάσει του άρθρου 85 της Συνθήκης

— Λόγοι και επιχειρήματα των διαδίκων

- 82 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή υποχρεούνταν να της αποστείλει την προβλεπόμενη στο άρθρο 6 του κανονισμού 99/63 κοινοποίηση μετά το πέρας της πρώτης φάσεως ελέγχου. Επειδή η Επιτροπή δεν εκπλήρωσε την υποχρέωση αυτή, έχει παραλείψει να ενεργήσει.
- 83 Η προσφεύγουσα, με τις παρατηρήσεις της επί του εγγράφου της 15ης Μαΐου 1997 που της απηύθυνε η Επιτροπή βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63, ισχυρίζεται ότι το έγγραφο αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί ως λήψη θέσεως που μπορεί να θέσει τέραμα στην παράλειψη. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται συναφώς ότι το έγγραφο αυτό είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένο και μάλιστα ενδεικτικό της παρελκυστικής στάσεως της Επιτροπής, ιδιαίτερα ως προς τα τέσσερα ήδη παρελθόντα έτη εξετάσεως της υποθέσεως και αποτελεί, τελικά, μόνο μια καταχρηστική απόπειρα εκ μέρους της Επιτροπής να χρησιμοποιήσει τη νομολογία του Δικαστηρίου ότι η λήψη

θέσεως του καθού θεσμικού οργάνου θέτει τέρμα στην παράλειψη. Η προσφεύγουσα τονίζει ότι έγγραφο της Επιτροπής μπορεί να χαρακτηριστεί ως λήψη θέσεως, υπό την έννοια της απόφασής του Δικαστηρίου της 18ης Οκτωβρίου 1979, 125/78, GEMA κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 537), μόνον αν το έγγραφο αυτό πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63, συγκεκριμένα, αν στο έγγραφο αυτό αναφέρονται οι λόγοι επί των οποίων θεμελιούται η θέση της Επιτροπής.

- 84 Η προσφεύγουσα τονίζει ότι ο επικληθείς από την Επιτροπή λόγος για να μην εφαρμόσει το άρθρο 85 της Συνθήκης, δηλαδή ότι η France-Télévision συνιστά μια οικονομική ενότητα, βασίζεται στις από 10 Νοεμβρίου 1993 απαντήσεις της France 2 και France 3 και στο από 30 Απριλίου 1993 έγγραφο της TF1. Επομένως, η πολυπλοκότητα του φακέλου της υποθέσεως και τα αποτελέσματα της μελέτης ουδόλων επηρέασαν το ιδιαίτερα συνοπτικό περιεχόμενο του εγγράφου της 15ης Μαΐου 1997. Η αιτιολογία που αντλείται από την έλλειψη κοινοτικού συμφέροντος, την οποία προέβαλε η Επιτροπή, δεν λαμβάνει υπόψη ούτε τα επιχειρήματα και τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη συμπληρωματική καταγγελία, η οποία κατατέθηκε στις 10 Μαρτίου 1997. Συνεπώς, η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο να καλέσει την Επιτροπή να της κοινοποιήσει προσηκόντως αιτιολογημένη απάντηση η οποία να μπορεί να τη διαφωτίσει και βάσει της οποίας να μπορέσει να εκτιμήσει αν πρέπει ή όχι να ζητήσει από το Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί της παραλείψεως.
- 85 Η καθής αναφέρεται στα επιχειρήματα που ανέπτυξε στο πλαίσιο του ελέγχου της των αιτιάσεων που αντλούνται από την παράβαση του άρθρου 92 της Συνθήκης.
- 86 Περαιτέρω, η καθής υποστηρίζει ότι το έγγραφο που απηύθυνε στην προσφεύγουσα στις 15 Μαΐου 1997 συνιστά λήψη θέσεως βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63, το οποίο παύει την παράλειψη. Συνεπώς, παρέλκει η δίκη επί του αιτητικού της προσφυγής.
- 87 Η παρεμβαίνουσα αναφέρεται στα αναπτυχθέντα από την καθής επιχειρήματα.

— Κρίση του Πρωτοδικείου

- 88 Από τη νομολογία προκύπτει ότι έγγραφο απευθυνόμενο στον καταγγέλλοντα και συνάδον προς τις προϋποθέσεις του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63 συνιστά λήψη θέσεως υπό την έννοια του άρθρου 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης (προαναφερθείσα απόφαση GEMA κατά Επιτροπής, σκέψη 21). Τέτοια λήψη θέσεως θέτει τέρμα στην αδράνεια της Επιτροπής και καθιστά άνευ αντικειμένου την προσφυγή κατά παραλείψεως που άσκησε ο εν λόγω καταγγέλλων (απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαρτίου 1997, C-282/95 P, Guérin automobiles κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-1503, σκέψεις 30 και 31).
- 89 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί σε ποιο μέτρο το απευθυνθέν από την Επιτροπή προς την προσφεύγουσα έγγραφο της 15ης Μαΐου 1997 μπορεί να θεωρηθεί ως κοινοποίηση βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63.
- 90 Συναφώς, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι το έγγραφο της 15ης Μαΐου 1997, που αναφέρεται ρητώς στο άρθρο 6 του κανονισμού 99/63, πληροί όλες τις προβλεπόμενες στο άρθρο αυτό τυπικές προϋποθέσεις. Πράγματι, αφενός, στο έγγραφο επισημαίνονται στην καταγγέλλουσα, κατόπιν υπενθυμίσεως των αιτιάσεων που έχουν προβληθεί με την καταγγελία της, οι λόγοι απορρίψεως της καταγγελίας και της τάσσεται προθεσμία, δίμηνη εν προκειμένω, για να υποβάλει γραπτώς τις ενδεχόμενες παρατηρήσεις της.
- 91 Πάντως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το έγγραφο της 15ης Μαΐου 1997 δεν μπορεί να θεωρηθεί ως λήψη θέσεως που μπορεί να θέσει τέρμα στην παράλειψη, καθόσον είναι ανεπαρκέστατα αιτιολογημένο και μάλιστα ενδεικτικό της παρελκυστικής στάσεως της Επιτροπής.
- 92 Η άποψη αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Πράγματι, η Επιτροπή αναφέρει στο από 15 Μαΐου 1997 έγγραφό της τους δύο λόγους που την οδήγησαν να κρίνει ότι δεν μπορεί να δώσει ευνοϊκή συνέχεια στην καταγγελία της προσφεύγουσας για παράβαση του άρθρου 85 της Συνθήκης, το οποίο αποτελεί το μόνο μέρος που θα μπορούσε να λάβει υπόψη της στο πλαίσιο της παρούσας εξετάσεως. Αφενός, η Επιτροπή τονίζει ότι, οι δύο επιχειρήσεις, France 2 και France 3, που ανήκουν στον

ίδιο όμιλο και βρίσκονται υπό τον έλεγχο κοινού προέδρου, ο οποίος διασφαλίζει ενότητα διαχειρίσεως, δεν απολαύουν πραγματικής αυτονομίας στην αγορά αλλά συνιστούν οικονομική ενότητα, ώστε η προβαλλομένη ως συμπαιγνία συμπεριφορά τους δεν μπορεί να θεωρηθεί, σύμφωνα με τη νομολογία (απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Οκτωβρίου 1996, C-73/95 P, Viho κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-5457), αντίθετη στο άρθρο 85 της Συνθήκης. Αφετέρου, η Επιτροπή φρονεί ότι εν προκειμένω πληρούνται οι προϋποθέσεις απορρίψεως καταγγελίας λόγω ελλείψεως επαρκούς κοινοτικού συμφέροντος, εφόσον «από την υπόθεση αυτή δεν προκύπτει ότι επηρεάζεται ουσιωδώς το ενδοκοινοτικό εμπόριο».

- 93 Ακόμη και αν υποτεθεί ότι, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η αιτιολογία του εγγράφου της 15ης Μαΐου 1997 είναι αμφισβητήσιμη και συνοπτική, τέτοιου είδους αιτίαση, όσον αφορά το ζήτημα αν η Επιτροπή έχει λάβει θέση υπό την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης, είναι αλυσιτελής.
- 94 Επομένως, το έγγραφο της 15ης Μαΐου 1997 πρέπει να χαρακτηριστεί ως κοινοποίηση βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63, που θέτει τέρμα στην ενδεχόμενη παράλειψη εκ μέρους της Επιτροπής.
- 95 Επομένως, παρέλκει η απόφαση επί των αιτημάτων κατά της παραλείψεως καθόσον σκοπούν να διαπιστωθεί ότι η Επιτροπή παρανόμως παρέλειψε να ενεργήσει βάσει του άρθρου 85 της Συνθήκης.

Επί της προβαλλομένης παραλείψεως προς ενέργεια βάσει του άρθρου 90 της Συνθήκης

— Λόγοι και επιχειρήματα των διαδίκων

- 96 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το από 15 Μαΐου 1997 έγγραφο της Επιτροπής με το οποίο της γνωστοποιήθηκε η πρόθεση της Επιτροπής να μην κινήσει τη βάση του

άρθρου 90 της Συνθήκης διαδικασία είναι συνοπτικό, και μάλιστα ανυπόστατο και ανεπαρκές, ώστε ο καταγγέλλων δεν μπορεί να επιφέρει χρήσιμα σχόλια. Εξ αυτού η προσφεύγουσα συμπεραίνει ότι το έγγραφο της 15ης Μαΐου 1997 δεν έθεσε τέρμα στην παράλειψη της Επιτροπής, εφόσον το έγγραφο αυτό δεν μπορεί να αναλυθεί ως αληθής λήψη θέσεως.

- 97 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το έγγραφο της 15ης Μαΐου 1997 περιλαμβάνει και ανάλυση των πραγματικών περιστατικών ως προς το άρθρο 90 της Συνθήκης, μολονότι η διάταξη αυτή δεν χορηγεί συναφώς κανένα δικαίωμα στον καταγγέλλοντα.
- 98 Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η λήψη θέσεως της Επιτροπής, που περιλαμβάνεται στο έγγραφο της 15ης Μαΐου 1997, ως προς το εφαρμοσμένο του άρθρου 90 της Συνθήκης, στερεί, εν πάση περιπτώσει, αντικειμένου την προσφυγή κατά παραλείψεως.

— Κρίση του Πρωτοδικείου

- 99 Πρέπει να εξεταστεί σε ποιο μέτρο το έγγραφο της Επιτροπής της 15ης Μαΐου 1997 αποτελεί λήψη θέσεως υπό την έννοια του άρθρου 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, θέτοντας τέρμα στην αδράνεια της Επιτροπής και στερώντας έτσι αντικείμενο την προσφυγή κατά παραλείψεως καθόσον στρέφεται κατά της φερομένης παραλείψεως προς ενέργεια βάσει του άρθρου 90 της Συνθήκης.
- 100 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, με το έγγραφο της 15ης Μαΐου 1997, η Επιτροπή, αφενός, πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι, κατόπιν εξετάσεως του βασιμίου των αιτιάσεων που έχει διατυπώσει βάσει του άρθρου 90 της Συνθήκης, δεν μπορεί να στοιχειοθετήσει τον χαρακτήρα παραβάσεως των καταγγεληθέντων πραγματικών

περιστατικών και, αφετέρου, εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους δεν είχε την πρόθεση να κινήσει τη διαδικασία δυνάμει του άρθρου 90 της Συνθήκης.

- 101 Επομένως, τόσο από το περιεχόμενο του εγγράφου αυτού όσο και από το πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσεται, προκύπτει σαφώς ότι, όταν η Επιτροπή απηύθυνε στην προσφεύγουσα το έγγραφο της 15ης Μαΐου 1997, θεωρούσε ότι τα στοιχεία που είχε συλλέξει δεν δικαιολογούσαν να δοθεί ευνοϊκή συνέχεια στο μέρος της καταγγελίας της προσφεύγουσας που κατήγγειλε παράβαση του άρθρου 90 της Συνθήκης.
- 102 Περαιτέρω, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω, αιτίαση αντλούμενη από ενδεχόμενη πλάνη ή ανεπαρκή αιτιολογία είναι αλυσιτελής, ενόψει του ζητήματος αν η Επιτροπή έλαβε θέση υπό την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης.
- 103 Επομένως, απευθύνοντας στην καταγγέλλουσα το έγγραφο της 15ης Μαΐου 1997, η Επιτροπή έλαβε θέση υπό την έννοια του άρθρου 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, και παρέλκει η δίκη ως προς τα αιτήματα κατά της παραλείψεως καθόσον σκοπούν στη διαπίστωση ότι η Επιτροπή παρανόμως παρέλειψε να ενεργήσει βάσει του άρθρου 90 της Συνθήκης.

Επί της επικουρικής ασκηθείσας προσφυγής ακυρώσεως

- 104 Επικουρικός, στο μέτρο που το έγγραφο της Επιτροπής της 11ης Δεκεμβρίου 1995 συνιστά απόφαση περί απορρίψεως της καταγγελίας της προσφεύγουσας της 10ης Μαρτίου 1993, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η απόφαση αυτή μπορεί να κριθεί παράνομη λόγω του ότι δεν διαπιστώνει την παράβαση των άρθρων 85, 90 και 92 της Συνθήκης. Με το υπόμνημα απαντήσεως, η προσφεύγουσα μολονότι έλαβε γνώση ότι η Επιτροπή δέχεται ότι το έγγραφο της 11ης Δεκεμβρίου 1995 δεν συνιστά λήψη θέσεως υπό την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης, εντούτοις δήλωσε ότι

εμμένει στην προσφυγή ακυρώσεως εντελώς επικουρικής στην περίπτωση που το Πρωτοδικείο υιοθετήσει αντίθετη στάση.

- 105 Όπως προκύπτει τόσο από την αντίθετη άποψη των διαδίκων όσο και από την κρίση του Πρωτοδικείου στο πλαίσιο της προσφυγής κατά παραλείψεως, το έγγραφο της 11ης Δεκεμβρίου 1995 έχει αμιγώς πληροφοριακό χαρακτήρα και δεν περιλαμβάνει καμία λήψη θέσεως της Επιτροπής επί της ουσίας της υποθέσεως.
- 106 Επομένως, παρέλκει η δίκη επί των ακυρωτικών αιτημάτων, εφόσον έχουν προβληθεί αμιγώς επικουρικής.

Επί των δικαστικών εξόδων

107 Δυνάμει του άρθρου 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Περαιτέρω, δυνάμει του άρθρου 87, παράγραφος 6, του ίδιου κανονισμού, το Πρωτοδικείο κανονίζει τα έξοδα κατά την κρίση του σε περίπτωση καταργήσεως της δίκης.

- 108 Εν προκειμένω, αφενός, η Επιτροπή ηττήθηκε κατά το ουσιαστικό μέρος των αιτημάτων της, αφετέρου, δεν έδωσε συνέχεια στην όχληση εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 175 της Συνθήκης προθεσμίας. Περαιτέρω, μόλις στις 15 Μαΐου 1997, δηλαδή μετά την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής, η Επιτροπή κοινοποίησε στην προσφεύγουσα λήψη θέσεως ως προς το μέρος της από 10 Μαρτίου 1993 καταγγελίας της περί παραβάσεων των άρθρων 85 και 90 της Συνθήκης.
- 109 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, κατόπιν ορθής εκτιμήσεως των επιδίκων περιστατικών, αποφασίζεται ότι η Επιτροπή θα φέρει τα δικαστικά της έξοδα,

καθώς και τα δικαστικά έξοδα της προσφεύγουσας, εκτός εκείνων στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα από την παρέμβαση της Γαλλικής Δημοκρατίας.

- 110 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 87, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, η Γαλλική Δημοκρατία θα φέρει τα δικαστικά της έξοδα. Εξάλλου, φέρει τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα λόγω της παρεμβάσεώς της.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Η Επιτροπή παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ παραλείποντας να λάβει απόφαση επί του μέρους της καταγγελίας σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις, την οποία κατέθεσε στις 10 Μαρτίου 1993 η *Télévision française 1 SA*.
- 2) Παρέλκει η δίκη επί των αιτημάτων κατά της παραλείψεως, καθόσον στρέφονται κατά της παραλείψεως της Επιτροπής να ενεργήσει βάσει των άρθρων 85 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 81 ΕΚ) και 90 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 86 ΕΚ).

- 3) Η προσφυγή, καθόσον στρέφεται κατά της παραλείψεως της Επιτροπής να ενεργήσει βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 82 ΕΚ), είναι απαράδεκτη.
- 4) Παρέλκει η δίκη επί των επικουρικών προβληθέντων ακυρωτικών αιτημάτων.
- 5) Η Επιτροπή θα φέρει τα δικαστικά της έξοδα, καθώς και τα δικαστικά έξοδα της προσφεύγουσας, εκτός εκείνων στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα λόγω της παρεμβάσεως της Γαλλικής Δημοκρατίας.
- 6) Η Γαλλική Δημοκρατία θα φέρει τα δικαστικά της έξοδα, καθώς και εκείνα στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα λόγω της παρεμβάσεώς της.

Jaeger

Lenaerts

Tiili

Azizi

Mengozi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 3 Ιουνίου 1999.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

M. Jaeger